

JU Osnovna škola „Hasan Kaimija“
Cicin han 93.
Sarajevo

Broj : 01-3-3265/23
Datum : 28.09.2023. godine

**IZVEDBENI PLAN I PROGRAM ZA REALIZACIJU „ŠKOLE U
PRIRODI“ U ŠKOLSKOJ 2023/2024.GODINI**

a) ODGOJNO-OBRAZOVNI CILJEVI I ZADACI ŠKOLE U PRIRODI

Opći ciljevi

Odgojni ciljevi

- Sticanje vrline i pozitivnih navika,
- Fizički i psihički razvoj učenika
- Formiranje pozitivnih pogleda na svijet
- Učenje samostalnom učenju, radu i životu uopće.
- Razvijanje pozitivnih moralnih shvatanja i usvajanje kulturnog ponašanja, koji prvenstveno utiču na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno-korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.
- Neposredno zapažanje i potpuno doživljavanje stvarnosti u cilju sticanja dubljih i trajnijih znanja i ublažavanja negativne posljedice verbalističke i udžbeničke nastave.

Obrazovni ciljevi

- Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja „škole u prirodi“, koji zahtjevaju izučavanje, razumijevanje i pamćenje, a odnose se na sticanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika kroz nastavu, igru, takmičenje, pjesmu, priču, druženje sa vršnjacima, opažanje, upoređivanje, mjerenje, opisivanje, zaključivanje, obrazlaganje i učenje o svijetu koji ih okružuje. „Škola u prirodi“ osigurava i efekte u realizaciji Nastavnog plana i programa koji doprinose trajnijem zapamćivanju i korištenju naučenog u životu.

Posebni, odnosno specifični ciljevi

Usvajanje dijela nastavnog plana i programa kroz:

- Usvajanje novih saznanja i osamostaljivanje
- Usvajanje pozitivnih higijenskih navika
- Usvajanje pravila lijepog ponašanja
- Usvajanje pravila suživota
- Uvažavanje različitosti
- Pozitivan odnos prema prirodi i sticanje ekoloških navika
- Potreba za zdravim načinom života u smislu prehrane i boravka u prirodi na svježem zraku

Zadaci „Škole u prirodi“

- Realizacija odgovarajućih sadržaja nastavnih i vannastavnih aktivnosti iz Nastavnog plana i programa i vannastavnih aktivnosti u skladu sa programom vannastavnih aktivnosti škole,
- Realizacija nastavnih jedinica prilagođena nastavi u prirodi u skladu sa Nastavnim planom i programom
- Sticanje i usvajanje odgojno-obrazovnih, socijalnih, zdravstveno-rekreativnih, psiho-fizičkih sposobnosti učenika i drugih znanja i vještina
- Izvođenje nastave u vanškolskim uslovima

- Usvajanje znanja i vještina uz korištenje posebnih metoda rada koji se rijetko primjenjuju u učionici
- Korelacija nastave iz pojedinih predmeta i njihova tematska povezanost primjerena ambijentu i uzrastu učenika
- Prilagođavanje učenika različitim uslovima života i rada
- Odgoj u duhu patriotizma, upoznavanja prirodnih ljepota zemlje, prirodnog bogastva, uslova života i rada naših ljudi
- Evidentiranje ukupnog vremena provedenog za svaku aktivnost pri realizaciji nastavnih sadržaja za svaki predmet pojedinačno
- Određivanje vremena i prostora za ostvarivanje određenih sadržaja poslije uvida u sve mogućnosti koje pružaju s ciljem da budu najpogodniji i najkorisniji za realizaciju
- Stvaranje uslova za siguran i zdrav boravak učenika i održavanje ugodnog raspoloženja
- Naučiti učenike pravilima ponašanja u prirodi i poštovanju prirodnih pojava
- Razvijanje kolektivizma, tačnosti, urednosti, druželjubivosti i discipline kod učenika
- Bolje upoznavanje učenika i njihovih navika tokom odvojenosti od porodice,
- Saznavanje, učenje posmatranjem, istraživanjem i praktičnim djelovanjem
- Utvrđivanje pravila odijevanja, kao dio pripreme za istraživanje u prirodi, koja se odnose na izbor odgovarajuće obuće i odjeće koja je komotna i pokriva/štiti tijelo.

b) Sadržaji, metode i sredstva ostvarivanja ciljeva „škole u prirodi“

- **Programski sadržaji Bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti** će se realizovati na taj način što će se najprije ponoviti oni tekstovi koji se svojim sadržajima odnose na život i rad ljudi u novoj sredini. Nastavnici će odabrati one tekstove koji odgovaraju novim uvjetima života i rada. Posebno težište treba da bude na uočavanju likova i njihovih postupaka, opisu lika i zauzimanju stavova prema liku. Isto tako potrebno je koristiti tekstove u kojima se nalaze opisi, posebno onih predjela koji su karakteristični za boravak učenika. Učenici će čitati i različite informativne tekstove o mjestu u kojem se nalaze.
Razvijanje čitalačkih navika, tehnike čitanja i razumijevanje pročitanog biće omogućeno takođe kroz čitanje različitih brošura, časopisa i informativnih sadržaja s kojima će se učenici susretati u toku putovanja i posjeta različitih značajnih mjesta.
Naročita pažnja posvetiće se pisanju. U toku cjelokupnog putovanja, boravka i povratka učenici mogu voditi Dnevnik putovanja. Po dolasku na odredište učenici treba da se jave roditeljima. Dopisivanje, tj. pisanje pisama i razglednica s adresiranjem je predviđeno programom rada, te se prema tome ovaj dio programa ostvaruje u konkretnoj životnoj situaciji. U cjelini potrebno je vršiti povezivanje, tj. Korelaciju sadržaja unutar nastavnog predmeta, ali i sa ostalim sadržajima predviđenim realizacije „škole u prirodi“.
- **U nastavi predmeta Moja okolina, te Priroda i Društvo** nastavnici će planirati one sadržaja koji odgovaraju boravku, životu i radu učenika u novoj sredini. Npr. potrebno je ponoviti gradivo o izgledu zavičaja i životu i radu ljudi. Učenici treba da utvrde šta je to zajedničko, a šta različito i u kojoj mjeri, u odnosu na njihov zavičaj. Isto tako postoje mogućnosti za ponavljanje i povezivanje kao i proširivanje onih sadržaja koje su učenici učili u školi, a sada su u mogućnosti da ih neposredno posmatraju.

Tematske cjeline su: Biljni i životinjski svijet; Pravilna ishrana i boravak u prirodi; Ekološka kultura i higijena stanovanja; Izgled šireg zavičaja; Izgled i sastav zemljišta i važnost vode; Privreda; Obnova i izgradnja; Državni i vjerski praznici; Kulturno-historijska tradicija i ljubav prema domovini.

- **Nastavni sadržaji iz predmeta Matematika** pružaju mogućnost da se prilikom sastavljanja tekstualnih / problemskih zadataka sadržaji vežu za život i rad ljudi u toj sredini.
- Prilikom ostvarivanja programski sadržaja iz predmeta **Likovna kultura** koristiti one teme i tehnike koje upravo proizilaze iz života i rada samog okruženja „škole u prirodi“, čime se u potpunosti mogu ostvariti ciljevi i zadaci nastave ovog predmeta.
- Realizacijom programa Muzičke kulture nastojati da učenici izvode one pjesme koje su po svom sadržaju najbliže životu i radu sredine u kojoj se nalaze, kao i pjesme koje su učili u toku školovanja. Prilikom učenja tekstova i melodija novih pjesama nastojati da odgovaraju novom ambijentu. Sadržaji muzičke kulture mogu se realizovati u raznim prilikama i u svim oblicima rada.
- Nastavne sadržaje Tjelesnog i zdravstvenog odgoja realizovati na način kojim će se više koristiti igre kod koji dolazi do izražaja razvijanje sposobnosti značajnih sa stanovišta samozaštite i odbrane; sportske igre; odbojka, nogomet, plivanje, redovne tjelesne vježbe, kao i čuvanje mentalnog zdravlja – u skladu sa mjestom boravka i godišnjim dobima.

U realizaciji predviđenih sadržaja kombinovati metode razgovora, pisanja, posmatranja, usmenog izlaganja, snalaženja na karti, demonstracije, recitovanja, pjevanja, sviranja, slušanja, plivanja i ostalih aktivnosti.

Pripremiti i koristiti nastavna sredstva kao: udžbenik, nastavni listići, karta, kompas, oprema za nastavu tjelesnog i zdravstvenog odgoja u vodi i na sportskom terenu, razglednice grada, flomasteri, papir za crtanje, kamenje, fotografije i druga sredstva.

c) **Nosioci predviđenih sadržaja i aktivnosti „Škole u prirodi“**

Školski odbor

- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom „Škole u prirodi“
- imenovanje Komisije za provođenje procedure izbora najpovoljnije Agencije (na prijedlog direktora škole)
- upoznavanje sa programom i općim uslovima putovanja

Direktor škole

- koordiniranje u svim aktivnostima koje spadaju u nadležnost škole, u svojstvu nosioca aktivnosti
- predlaganje vođe putovanja
- prezentiranje Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“ Školskom odboru radi upoznavanja
- osiguravanje svih sadržaja u uslovima za odabir agencije (navođenje od strane Agencije svih vrsta sadržaja koje će se realizovati)
- obaveza ugovaranja bezbjedonosnih aspekata pri realizaciji „Škole u prirodi“ (obezbjeđenje potrebnih uslova za udobno i bezbjedno putovanje, smještaj, prehranu i boravak učenika u toku realizacije ekskurzije)

- zaključivanje Ugovora sa Agencijom-najboljim ponuđačem
- organizovanje konsultacija prije izvođenja putovanja, što podrazumijeva uključenost svih zainteresovanih subjekata u procesu odlučivanja i planiranja
- obaveza informisanja Ministarstva obrazovanja i nauke Kantona Sarajevo o početku realizacije „Škole u prirodi“

Nastavničko vijeće

- Usvajanje Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- Imenovanje vođe putovanja
- Određivanje jednog pratioca iz reda zaposlenika škole na svakih 15 učenika
- Donošenje Odluke koja se odnosi na Izvještaj o realizaciji „Škole u prirodi“

Odjeljsko vijeće

- predlaganje Izvedbenog plana i programa realizacije „Škole u prirodi“
- koordiniranje aktivnosti, koje su u domenu rada Odjeljskog vijeća, po nalogu direktora škole

Razrednici

- pravovremeno upoznavanje roditelja sa organizacijom „Škole u prirodi“
- anketiranje roditelja o odabiru destinacije
- pribavljanje pismene saglasnosti roditelja
- upoznavanje učenika i roditelja o društveno-prihvatljivim pravilima ponašanja (Etički kodeks ponašanja)
- obaveza prikupljanja izjava roditelja o prihvatanju nadoknade troškova i eventualno prouzrokovane štete, koje prouzrokuje učenik (njihovo dijete)

Vođa puta

- aktivno učešće u planiranju, organizaciji i realizaciji „Škole u prirodi“
- ostvarivanje Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- preduzimanje neophodnih aktivnosti u smislu osiguranja bezbjedonosnih aspekata realizacije „škole u prirodi“
- priprema Izvještaja o realizaciji „Škole u prirodi“

Roditelji učenika

- pravovremeno upoznavanje sa realizacijom „Škole u prirodi“
- odabir destinacije za izvođenje „škole u prirodi“
- davanje saglasnosti za učešće učenika u realizaciji „Škole u prirodi“
- osiguravanje sredstava za finansiranje učešća učenika u realizaciji „škole u prirodi“
- učešće u radu Komisije za odabir Agencije-najpovoljnijeg ponuđača, preko Vijeća roditelja
- upoznavanje sa Izvedbenim planom i programom „škole u prirodi“
- upoznavanje sa etičkim kodeksom ponašanja učenika, na roditeljskim sastancima

Učenici

- Učešće, preko Vijeća učenika u predlaganju sadržaja i aktivnosti za tekst Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- Plansko upoznavanje sa Etičkim kodeksom ponašanja učenika u „Školi u prirodi“ na časovima odjeljske zajednice

- Upoznavanje sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja (diskriminacije, neprijateljstva svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
- Zabrana odlaska učenika na neprikladna mjesta

Agencija

- Osiguranje pretpostavki za realizaciju Izvedbenog plana i programa „Škole u prirodi“
- Osiguranje visokog kvaliteta usluga prijevoza, smještaja, boravka, ishrane, te drugih usluga u sklopu turističkog aranžmana
- Osiguranje bezbjedonosnih aspekata realizacije „Škole u prirodi“
- Poštivanje svih odredbe Ugovora zaključenog sa školom

d) Planirani obuhvat učenika

17 učenika IV (100% od ukupnog broja učenika IV)

e) Dužina trajanja

- Planiramo realizovati trodnevnu „školu u prirodi“ za učenike IV razreda, koja će se realizovati u okviru 3 nastavna dana i to u školske 2023/2024.god.

f) Planirani putni pravci i planirana destinacija

- „Školu u prirodi“ ćemo realizovati na destinaciji Blagaj
- „Školu u prirodi“ bi trebali organizovati u maju 2024. godine i to :
- 1. dan – posjeta Konjicu i obilazak , dolazak u Blagaj;
- 2.dan -obilazak Tekije na vrelu Bune
- 3. dan – posjeta Hutovom blatu, obilazak Mostara i povratak kući

g) Opis prijevoza, ugostiteljskih i drugih usluga

- pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od 12 godina, tehnički ispravni i pregledani (redovni tehnički pregledi u posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen, ne ranije od pet dana, o čemu Agencija dostavlja pisane dokaze), uz uslov da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti, uz obavezu Agencije da školi dostavi pisane dokaze o njihovoj psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tahografske trake za prethodna dva dana),
- Agencija može da koristi vlastita prijevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika u kojima su putnici i prtljag osigurani
- Agencija i škola su obavezne da osiguraju potreban broj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu
- U cilju sigurnog boravka učenika, Agencija može da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte, koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvalitet ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja, očemu je Agencija obavezna dostaviti pismene dokaze.
- Agencija je obavezna da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i u ugostiteljskim objektima u smislu posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika „škole u prirodi“

h) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

- Obaveza škole da osigura zaštitu najboljeg interesa učenika, da vodi brigu usmjerenu ka očuvanju njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja te bezbjednosti, kroz preduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije „škole u prirodi“
- poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije „škole u prirodi“
- škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika realizacije škole u prirodi, bio sveden na razumnu mjeru, odnosno minimum.
- Realizacija niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u realizaciji „škole u prirodi“, kao što su:
  - a) pravovremeno upoznavanje roditelja učenika sa planom realizacijom „škole u prirodi“ (predviđena Godišnjim programom rada škole)
  - b) pribavljanje pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u realizaciji „škole u prirodi“
  - c) plansko upoznavanje učenika i roditelja s etičkim kodeksom ponašanja učenika (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima,
  - d) upoznavanje učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje
  - e) preduzimanje zaštitnih mjera od odlaska učesnika „Škole u prirodi“ na neprikladna mjesta i druge mjere u skladu sa članom 60., stav 2.

i) Tehnička organizacija

Tenička priprema podrazumijeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:

- donošenje odluke o vrsti postupka koji će se provoditi za odabir najpovoljnije ponude, shodno Zakonu o javnim nabavkama
- formiranje Komisije i provođenje procedure odabira Agencije koja će pružiti tehničku podršku pri realizaciji „Škole u prirodi“
- usaglašavanje Izvedbenih planova i programa sa cijenama Agencije
- program putovanja, te uopće uslove putovanja,
- konsultacije s ciljem potpune uključenosti i obavještenosti roditelja o svim ponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana
- prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama, i uslovima smještaja, vrsti i kvalitetu vozila za prijevoz učenika,
- ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale u postupku obavještanja roditelja, te pisane saglasnosti roditelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika i druge aktivnosti u skladu sa članom 58. Pravilnika.

j) Način finansiranja

- Sredstva za realizaciju „Škole u prirodi“ Ministarstvo za odgoj i obrazovanje će uplatiti neposredno na račun Agencije.

Direktorica
Amra Đip